Univerzális programozás

Így neveld a programozód!

Copyright © 2019 Dr. Bátfai Norbert

Copyright (C) 2019, Norbert Bátfai Ph.D., batfai.norbert@inf.unideb.hu, nbatfai@gmail.com,

Permission is granted to copy, distribute and/or modify this document under the terms of the GNU Free Documentation License, Version 1.3 or any later version published by the Free Software Foundation; with no Invariant Sections, no Front-Cover Texts, and no Back-Cover Texts. A copy of the license is included in the section entitled "GNU Free Documentation License".

https://www.gnu.org/licenses/fdl.html

Engedélyt adunk Önnek a jelen dokumentum sokszorosítására, terjesztésére és/vagy módosítására a Free Software Foundation által kiadott GNU FDL 1.3-as, vagy bármely azt követő verziójának feltételei alapján. Nincs Nem Változtatható szakasz, nincs Címlapszöveg, nincs Hátlapszöveg.

http://gnu.hu/fdl.html

COLLABORATORS

	TITLE :		
	Univerzális progran	nozás	
ACTION	NAME	DATE	SIGNATURE
WRITTEN BY	Bátfai, Norbert, Bátfai, Mátyás, Bátfai, Nándor, és Bátfai, Margaréta	2020. március 9.	

REVISION HISTORY

NUMBER	DATE DESCRIPTION		NAME
0.0.1	2019-02-12	Az iniciális dokumentum szerkezetének kialakítása.	nbatfai
0.0.2	2019-02-14	Inciális feladatlisták összeállítása.	nbatfai
0.0.3	2019-02-16	Feladatlisták folytatása. Feltöltés a BHAX csatorna https://gitlab.com/nbatfai/bhax repójába.	nbatfai
0.0.4	2019-02-19	A Brun tételes feladat kidolgozása.	nbatfai

Ajánlás

"To me, you understand something only if you can program it. (You, not someone else!) Otherwise you don't really understand it, you only think you understand it."

—Gregory Chaitin, META MATH! The Quest for Omega, [METAMATH]

Tartalomjegyzék

I.	Bevezetés	1
1.	Vízió	2
	1.1. Mi a programozás?	2
	1.2. Milyen doksikat olvassak el?	2
	1.3. Milyen filmeket nézzek meg?	
II.	Tematikus feladatok	4
2.	Helló, Turing!	6
	2.1. Végtelen ciklus	6
	2.2. Lefagyott, nem fagyott, akkor most mi van?	9
	2.3. Változók értékének felcserélése	10
	2.4. Labdapattogás	11
	2.5. Szóhossz és a Linus Torvalds féle BogoMIPS	13
	2.6. Helló, Google!	13
	2.7. A Monty Hall probléma	15
	2.8. 100 éves a Brun tétel	15
3.	Helló, Chomsky!	20
	3.1. Decimálisból unárisba átváltó Turing gép	20
	3.2. Az a ⁿ b ⁿ c ⁿ nyelv nem környezetfüggetlen	20
	3.3. Hivatkozási nyelv	20
	3.4. Saját lexikális elemző	21
	3.5. Leetspeak	22
	3.6. A források olvasása	24
	3.7. Logikus	26
	3.8. Deklaráció	26

4.	Hell	ó, Caesar!	30		
	4.1.	double ** háromszögmátrix	30		
	4.2.	C EXOR titkosító	32		
	4.3.	Java EXOR titkosító	32		
	4.4.	C EXOR törő	33		
	4.5.	Neurális OR, AND és EXOR kapu	33		
	4.6.	Hiba-visszaterjesztéses perceptron	33		
5.		ó, Mandelbrot!	34		
	5.1.	A Mandelbrot halmaz	34		
	5.2.	A Mandelbrot halmaz a std::complex osztállyal	35		
		Biomorfok	37		
	5.4.	A Mandelbrot halmaz CUDA megvalósítása	41		
		Mandelbrot nagyító és utazó C++ nyelven	41		
	5.6.	Mandelbrot nagyító és utazó Java nyelven	42		
6.	Hell	Helló, Welch!			
	6.1.	Első osztályom	43		
		LZW	43		
	6.3.	Fabejárás	43		
	6.4.	Tag a gyökér	43		
	6.5.	Mutató a gyökér	44		
	6.6.	Mozgató szemantika	44		
7.	Hell	ó, Conway!	45		
	7.1.	Hangyaszimulációk	45		
	7.2.	Java életjáték	45		
	7.3.	Qt C++ életjáték	45		
	7.4.	BrainB Benchmark	46		
8.	Hell	ó, Schwarzenegger!	47		
	8.1.	Szoftmax Py MNIST	47		
	8.2.	Mély MNIST	47		
	8 3	Minecraft-MALMÖ	47		

9.	Helló, Chaitin!	48
	9.1. Iteratív és rekurzív faktoriális Lisp-ben	48
	9.2. Gimp Scheme Script-fu: króm effekt	48
	9.3. Gimp Scheme Script-fu: név mandala	48
10.	. Helló, Gutenberg!	49
	10.1. Programozási alapfogalmak	49
	10.2. Programozás bevezetés	49
	10.3. Programozás	50
III	I. Második felvonás	52
11.	. Helló, Arroway!	5 4
	11.1. A BPP algoritmus Java megvalósítása	54
	11.2. Java osztályok a Pi-ben	54
IV	7. Irodalomjegyzék	55
	11.3. Általános	56
	11.4. C	56
	11.5. C++	56
	11.6 Lien	56

Ábrák jegyzéke

2.1.	A B ₂ konstans közelítése	 	 	 18
4.1.	A double ** háromszögmátrix a memóriában	 	 	 32
5 1	A Mandalbrot halmaz a kompley síkon			3/1

Előszó

Amikor programozónak terveztem állni, ellenezték a környezetemben, mondván, hogy kell szövegszerkesztő meg táblázatkezelő, de az már van... nem lesz programozói munka.

Tévedtek. Hogy egy generáció múlva kell-e még tömegesen hús-vér programozó vagy olcsóbb lesz allo-kálni igény szerint pár robot programozót a felhőből? A programozók dolgozók lesznek vagy papok? Ki tudhatná ma.

Mindenesetre a programozás a teoretikus kultúra csúcsa. A GNU mozgalomban látom annak garanciáját, hogy ebben a szellemi kalandban a gyerekeim is részt vehessenek majd. Ezért programozunk.

Hogyan forgasd

A könyv célja egy stabil programozási szemlélet kialakítása az olvasóban. Módszere, hogy hetekre bontva ad egy tematikus feladatcsokrot. Minden feladathoz megadja a megoldás forráskódját és forrásokat feldolgozó videókat. Az olvasó feladata, hogy ezek tanulmányozása után maga adja meg a feladat megoldásának lényegi magyarázatát, avagy írja meg a könyvet.

Miért univerzális? Mert az olvasótól (kvázi az írótól) függ, hogy kinek szól a könyv. Alapértelmezésben gyerekeknek, mert velük készítem az iniciális változatot. Ám tervezem felhasználását az egyetemi programozás oktatásban is. Ahogy szélesedni tudna a felhasználók köre, akkor lehetne kiadása különböző korosztályú gyerekeknek, családoknak, szakköröknek, programozás kurzusoknak, felnőtt és továbbképzési műhelyeknek és sorolhatnánk...

Milyen nyelven nyomjuk?

C (mutatók), C++ (másoló és mozgató szemantika) és Java (lebutított C++) nyelvekből kell egy jó alap, ezt kell kiegészíteni pár R (vektoros szemlélet), Python (gépi tanulás bevezető), Lisp és Prolog (hogy lássuk mást is) példával.

Hogyan nyomjuk?

Rántsd le a https://gitlab.com/nbatfai/bhax git repót, vagy méginkább forkolj belőle magadnak egy sajátot a GitLabon, ha már saját könyvön dolgozol!

Ha megvannak a könyv DocBook XML forrásai, akkor az alább látható **make** parancs ellenőrzi, hogy "jól formázottak" és "érvényesek-e" ezek az XML források, majd elkészíti a dblatex programmal a könyved pdf változatát, íme:

```
batfai@entropy:~$ cd glrepos/bhax/thematic_tutorials/bhax_textbook/
batfai@entropy:~/glrepos/bhax/thematic_tutorials/bhax_textbook$ make
rm -f bhax-textbook-fdl.pdf
xmllint --xinclude bhax-textbook-fdl.xml --output output.xml
xmllint --relaxng http://docbook.org/xml/5.0/rng/docbookxi.rng output.xml
  --noout
output.xml validates
rm -f output.xml
dblatex bhax-textbook-fdl.xml -p bhax-textbook.xls
Build the book set list...
Build the listings...
XSLT stylesheets DocBook - LaTeX 2e (0.3.10)
_____
Stripping NS from DocBook 5/NG document.
Processing stripped document.
Image 'dblatex' not found
Build bhax-textbook-fdl.pdf
'bhax-textbook-fdl.pdf' successfully built
```

Ha minden igaz, akkor most éppen ezt a legenerált bhax-textbook-fdl.pdf fájlt olvasod.

A DocBook XML 5.1 új neked?

Ez esetben forgasd a https://tdg.docbook.org/tdg/5.1/ könyvet, a végén találod az informatikai szövegek jelölésére használható gazdag "API" elemenkénti bemutatását.

Bevezetés

1. fejezet

Vízió

1.1. Mi a programozás?

Ne cifrázzuk: programok írása. Mik akkor a programok? Mit jelent az írásuk?

1.2. Milyen doksikat olvassak el?

- Kezd ezzel: http://esr.fsf.hu/hacker-howto.html!
- Olvasgasd aztán a kézikönyv lapjait, kezd a **man man** parancs kiadásával. A C programozásban a 3-as szintű lapokat fogod nézegetni, például az első feladat kapcsán ezt a **man 3 sleep** lapot
- C kapcsán a [KERNIGHANRITCHIE] könyv adott részei.
- C++ kapcsán a [BMECPP] könyv adott részei.
- Az igazi kockák persze csemegéznek a C nyelvi szabvány ISO/IEC 9899:2017 kódcsipeteiből is.
- Amiből viszont a legeslegjobban lehet tanulni, az a The GNU C Reference Manual, mert gcc specifikus és programozókra van hangolva: szinte csak 1-2 lényegi mondat és apró, lényegi kódcsipetek! Aki pdf-ben jobban szereti olvasni: https://www.gnu.org/software/gnu-c-manual/gnu-c-manual.pdf
- Az R kódok olvasása kis általános tapasztalat után automatikusan, erőfeszítés nélkül menni fog. A Python nincs ennyire a spektrum magától értetődő végén, ezért ahhoz olvasd el a [BMECPP] könyv - 20 oldalas gyorstalpaló részét.

1.3. Milyen filmeket nézzek meg?

- 21 Las Vegas ostroma, https://www.imdb.com/title/tt0478087/, benne a Monty Hall probléma bemutatása
- Kódjátszma, https://www.imdb.com/title/tt2084970, benne a kódtörő feladat élménye.

- , , benne a bemutatása.

II. rész

Tematikus feladatok

Bátf41 Haxor Stream

A feladatokkal kapcsolatos élő adásokat sugároz a https://www.twitch.tv/nbatfai csatorna, melynek permanens archívuma a https://www.youtube.com/c/nbatfai csatornán található.

2. fejezet

Helló, Turing!

2.1. Végtelen ciklus

Írj olyan C végtelen ciklusokat, amelyek 0 illetve 100 százalékban dolgoztatnak egy magot és egy olyat, amely 100 százalékban minden magot!

Megoldás videó: https://youtu.be/lvmi6tyz-nI

Megoldás forrása: bhax/thematic_tutorials/bhax_textbook_IgyNeveldaProgramozod/ Turing/infty-f.c,bhax/thematic_tutorials/bhax_textbook_IgyNeveldaProgramozo Turing/infty-w.c.

Számos módon hozhatunk és hozunk létre végtelen ciklusokat. Vannak esetek, amikor ez a célunk, például egy szerverfolyamat fusson folyamatosan és van amikor egy bug, mert ott lesz végtelen ciklus, ahol nem akartunk. Saját péláinkban ilyen amikor a PageRank algoritmus rázza az 1 liter vizet az internetben, de az iteráció csak nem akar konvergálni...

Egy mag 100 százalékban:

```
int
main ()
{
   for (;;);
   return 0;
}
```

vagy az olvashatóbb, de a programozók és fordítók (szabványok) között kevésbé hordozható

```
int
#include <stdbool.h>
main ()
{
   while(true);
   return 0;
}
```

Azért érdemes a for (;;) hagyományos formát használni, mert ez minden C szabvánnyal lefordul, másrészt a többi programozó azonnal látja, hogy az a végtelen ciklus szándékunk szerint végtelen és nem szoftverhiba. Mert ugye, ha a while-al trükközünk egy nem triviális 1 vagy true feltétellel, akkor ott egy másik, a forrást olvasó programozó nem látja azonnal a szándékunkat.

Egyébként a fordító a for-os és while-os ciklusból ugyanazt az assembly kódot fordítja:

```
$ gcc -S -o infty-f.S infty-f.c
$ gcc -S -o infty-w.S infty-w.c
$ diff infty-w.S infty-f.S
1c1
<    .file "infty-w.c"
---
>    .file "infty-f.c"
```

Egy mag 0 százalékban:

```
#include <unistd.h>
int
main ()
{
  for (;;)
    sleep(1);
  return 0;
}
```

Minden mag 100 százalékban:

```
#include <omp.h>
int
main ()
{
    #pragma omp parallel
{
    for (;;);
}
    return 0;
}
```

A **gcc infty-f.c -o infty-f -fopenmp** parancssorral készítve a futtathatót, majd futtatva, közben egy másik terminálban a **top** parancsot kiadva tanulmányozzuk, mennyi CPU-t használunk:

```
top - 20:09:06 up 3:35, 1 user, load average: 5,68, 2,91, 1,38

Tasks: 329 total, 2 running, 256 sleeping, 0 stopped, 1 zombie

%Cpu0 :100,0 us, 0,0 sy, 0,0 ni, 0,0 id, 0,0 wa, 0,0 hi, 0,0 si, 0,0 st

%Cpu1 : 99,7 us, 0,3 sy, 0,0 ni, 0,0 id, 0,0 wa, 0,0 hi, 0,0 si, 0,0 st

%Cpu2 :100,0 us, 0,0 sy, 0,0 ni, 0,0 id, 0,0 wa, 0,0 hi, 0,0 si, 0,0 st
```

```
%Cpu3: 99,7 us, 0,3 sy, 0,0 ni, 0,0 id, 0,0 wa, 0,0 hi, 0,0 si, 0,0 st
%Cpu4 :100,0 us, 0,0 sy, 0,0 ni, 0,0 id, 0,0 wa, 0,0 hi, 0,0 si, 0,0 st
%Cpu5 :100,0 us, 0,0 sy, 0,0 ni, 0,0 id, 0,0 wa, 0,0 hi, 0,0 si, 0,0 st
%Cpu6 :100,0 us, 0,0 sy, 0,0 ni, 0,0 id, 0,0 wa, 0,0 hi, 0,0 si, 0,0 st
%Cpu7 :100,0 us, 0,0 sy, 0,0 ni, 0,0 id, 0,0 wa, 0,0 hi, 0,0 si, 0,0 st
KiB Mem :16373532 total,11701240 free, 2254256 used, 2418036 buff/cache
KiB Swap:16724988 total,16724988 free,
                                        0 used. 13751608 avail Mem
 PID USER
               PR NI
                                 RES
                                        SHR S %CPU %MEM
                                                           TIME+ COMMAND
                        VIRT
 5850 batfai
               20 0
                        68360
                                 932
                                        836 R 798,3 0,0 8:14.23 infty-f
```

```
#include <unistd.h>
int
main ()
{
for (;;)
sleep(1);
return 0;
}
```

mag0.c

```
#include <unistd.h>
#include <stdbool.h>
int main() {
while (true);
{
    sleep(1);
}

    return 0;
}
```

mag100.c

```
#include <omp.h>
#include <unistd.h>
#include <stdbool.h>

int
main ()
{
    #pragma omp parallel

while(true);
{
        sleep(1);
```

```
}
return 0;
}
```

allmag100.c

Werkfilm

• https://youtu.be/lvmi6tyz-nl

2.2. Lefagyott, nem fagyott, akkor most mi van?

Mutasd meg, hogy nem lehet olyan programot írni, amely bármely más programról eldönti, hogy le fog-e fagyni vagy sem!

Megoldás videó:

Megoldás forrása: tegyük fel, hogy akkora haxorok vagyunk, hogy meg tudjuk írni a Lefagy függvényt, amely tetszőleges programról el tudja dönteni, hogy van-e benne vlgtelen ciklus:

```
Program T100
{
   boolean Lefagy(Program P)
   {
      if(P-ben van végtelen ciklus)
        return true;
      else
        return false;
   }
   main(Input Q)
   {
      Lefagy(Q)
   }
}
```

A program futtatása, például akár az előző v.c ilyen pszeudókódjára:

```
T100(t.c.pseudo)
true
```

akár önmagára

```
T100(T100)
false
```

ezt a kimenetet adja.

A T100-as programot felhasználva készítsük most el az alábbi T1000-set, amelyben a Lefagy-ra épőlő Lefagy2 már nem tartalmaz feltételezett, csak csak konkrét kódot:

```
Program T1000
{
   boolean Lefagy(Program P)
   {
      if(P-ben van végtelen ciklus)
        return true;
      else
        return false;
}

boolean Lefagy2(Program P)
   {
   if(Lefagy(P))
      return true;
   else
      for(;;);
}

main(Input Q)
   {
   Lefagy2(Q)
   }
}
```

Mit for kiírni erre a T1000 (T1000) futtatásra?

- Ha T1000 lefagyó, akkor nem fog lefagyni, kiírja, hogy true
- Ha T1000 nem fagyó, akkor pedig le fog fagyni...

akkor most hogy fog működni? Sehogy, mert ilyen Lefagy függvényt, azaz a T100 program nem is létezik.

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

2.3. Változók értékének felcserélése

Írj olyan C programot, amely felcseréli két változó értékét, bármiféle logikai utasítás vagy kifejezés nasználata nélkül!

Megoldás videó: https://bhaxor.blog.hu/2018/08/28/10_begin_goto_20_avagy_elindulunk

Megoldás forrása: https://github.com/HernyakPisti/Prog1/blob/master/bhax/thematic_tutorials/bhax_textbook_IgTuring/valtcsere.c

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

```
#include <stdio.h>
int main()
{
    int a, b;
    printf("Add meg az a erteket: ");
    scanf("%d", &a);//a=10
    printf("Add meg a b erteket: ");
    scanf("%d", \&b);//b=5
    a=a+b; //a=15 b=5
    b=a-b; //a=15 b=10
    a=a-b;//a=5 b=10
    printf("a: %d b: %d\n",a,b);
    a=a*b; //a=50 b=10
    b=a/b; //a=50 b=5
    a=a/b; //a=10 b=5
    printf("a: %d b: %d\n",a,b);
    return 0;
}
```

2.4. Labdapattogás

Először if-ekkel, majd bármiféle logikai utasítás vagy kifejezés nasználata nélkül írj egy olyan programot, ami egy labdát pattogtat a karakteres konzolon! (Hogy mit értek pattogtatás alatt, alább láthatod a videókon.)

Megoldás videó: https://bhaxor.blog.hu/2018/08/28/labdapattogas

Megoldás forrása: https://github.com/HernyakPisti/Prog1/blob/master/bhax/thematic_tutorials/bhax_textbook_IgTuring/pattogifnelkull.c

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <unistd.h>
int sz=10,m=10,a=1,b=1;
#define SZG 50
#define MG 20
int falsz[SZG];
int falm[MG];
void palya(){
system("clear"); //letöröljük az ablakot hogy jól látszódjon a 
pálya
for (int i=0;i<(SZG+2);i++) //megrajzoljuk az első sort</pre>
```

```
printf("X");
    printf("\n");
for (int i=0; i < m; i++) { //megrajzoljuk a sorokat addig a sorig \leftrightarrow
   amíg nem kell a labdát
    printf("X");
        for (int j=1; j<(SZG+1); j++)
        printf(" ");
    printf("X\n");
    //megrajzoltuk a ladba előtti sort
printf("X"); //a labdát tartalmazó sor bal oszlopi X-je
for (int i=0;i<sz;i++) //a sort addig töltjük fel " "-kel amíg \leftrightarrow
   nem kell magát a labdát megrajzolni
    printf(" ");
printf("X"); //labda kirajzolása
for (int i=(sz+1);i<SZG;i++) //a labda után feltöltjük a sort " \leftrightarrow
    "-kel
    printf(" ");
printf("X\n"); //labdát tartlmazó sor vége
for (int i=m+1;i<MG;i++){ //labda utáni sorok rajzolásának ←
   kezdete
    printf("X");
        for (int j=1; j<(SZG+1); j++)
        printf(" ");
    printf("X\n");
    //utolsó előtti sorig való megrajzolás
for (int i=0;i<(SZG+2);i++) //megrajzoljuk az utolsó sort
    printf("X");
    printf("\n");
void mozdulj() {
sz=sz+a; //labdá helyzetetét növeljük
m=m+b; //labdá helyzetetét növeljük
a=a*falsz[sz]; //labda irányának megállapítása 1 vagy -1
b=b*falm[m]; //labda irányának megállapítása 1 vagy -1
int main(){
for (int i=1;i<SZG;i++) //feltöltjük a tömböt 1-sel hogy a \leftrightarrow
   labda haladjon a jó irányba
    falsz[i]=1;
for (int i=1;i<MG;i++) //feltöltjük a tömböt 1-sel hogy a labda ↔
    haladjon a jó irányba
    falm[i]=1;
falsz[0]=-1; //falhoz ért a labda az irányt változtatjuk
falsz[SZG-1]=-1; //falhoz ért a labda az irányt változtatjuk
falm[0]=-1; //falhoz ért a labda az irányt változtatjuk
falm[MG-1]=-1; //falhoz ért a labda az irányt változtatjuk
while(free) {
```

```
palya();
mozdulj();
usleep(50000); //látszódjon a labda rendesen ne okozzon ↔
   Parkinson kórt
}
```

2.5. Szóhossz és a Linus Torvalds féle BogoMIPS

Írj egy programot, ami megnézi, hogy hány bites a szó a gépeden, azaz mekkora az int mérete. Használd ugyanazt a while ciklus fejet, amit Linus Torvalds a BogoMIPS rutinjában!

Megoldás videó: https://youtu.be/9KnMqrkj_kU, https://youtu.be/KRZlt1ZJ3qk, .

Megoldás forrása: bhax/thematic_tutorials/bhax_textbook_IgyNeveldaProgramozod/Turing/bogomips.c

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

```
#include <stdio.h>
int main() {
    int szo;
    int darab=0;
    printf("Adj meg egy integer típúsú számot: ");
    scanf("%d", &szo);
    while(a << 1) {
        darabb++;
    }
    printf("%d\n", darabb);
    return 0;
}</pre>
```

2.6. Helló, Google!

Írj olyan C programot, amely egy 4 honlapból álló hálózatra kiszámolja a négy lap Page-Rank értékét! Megoldás videó:

Megoldás forrása: https://github.com/HernyakPisti/Prog1/blob/master/bhax/thematic_tutorials/bhax_textbook_IgTuring/pagerank.c

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

```
#include <stdio.h>
#include <math.h>
void kiir (double tomb[], int db)
{
    int i;
    for (i=0; i<db; i++)
    printf("%lf\n", tomb[i]);
double tavolsag(double pagerank[], double pagerank_temp[], int db \leftarrow
   )
{
    double tav = 0.0;
    int i;
    for(i=0;i<db;i++)
        tav += (pagerank[i] - pagerank\_temp[i]) * (pagerank[i] - \leftarrow
            pagerank_temp[i]);
    sqrt(tav);
    return tav;
}
int main(void)
{
    double L[4][4] = {
        \{0.0, 0.0, 1.0 / 3.0, 0.0\},\
         \{1.0, 1.0 / 2.0, 1.0 / 3.0, 1.0\},\
        \{0.0, 1.0 / 2.0, 0.0, 0.0\},\
         \{0.0, 0.0, 1.0 / 3.0, 0.0\}
    };
    double PR[4] = \{0.0, 0.0, 0.0, 0.0\};
    double PRv[4] = \{1.0 / 4.0, 1.0 / 4.0, 1.0 / 4.0, 1.0 / \leftarrow
       4.0};
    for (;;)
        for (int i=0; i<4; i++)
             PR[i]=0;
             for (int j=0; j<4; j++)
                 PR[i] = PR[i] + (PRv[j] * L[i][j]);
        if (tavolsag(PR, PRv, 4) < 0.00000001)
            break;
        for (int i=0; i<4; i++)
            PRv[i]=PR[i];
```

```
}
kiir (PR,4);
return 0;
}
```

2.7. A Monty Hall probléma

Írj R szimulációt a Monty Hall problémára!

Megoldás videó: https://bhaxor.blog.hu/2019/01/03/erdos_pal_mit_keresett_a_nagykonyvben_a_monty_hall-paradoxon_kapcsan

Megoldás forrása: https://gitlab.com/nbatfai/bhax/tree/master/attention_raising/MontyHall_R

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

2.8. 100 éves a Brun tétel

Írj R szimulációt a Brun tétel demonstrálására!

Megoldás videó: https://youtu.be/xbYhp9G6VqQ

Megoldás forrása: https://gitlab.com/nbatfai/bhax/blob/master/attention_raising/Primek_R

A természetes számok építőelemei a prímszámok. Abban az értelemben, hogy minden természetes szám előállítható prímszámok szorzataként. Például 12=2*2*3, vagy például 33=3*11.

Prímszám az a természetes szám, amely csak önmagával és eggyel osztható. Eukleidész görög matematikus már Krisztus előtt tudta, hogy végtelen sok prímszám van, de ma sem tudja senki, hogy végtelen sok ikerprím van-e. Két prím ikerprím, ha különbségük 2.

Két egymást követő páratlan prím között a legkisebb távolság a 2, a legnagyobb távolság viszont bármilyen nagy lehet! Ez utóbbit könnyű bebizonyítani. Legyen n egy tetszőlegesen nagy szám. Akkor szorozzuk össze n+1-ig a számokat, azaz számoljuk ki az 1*2*3*... *(n-1)*n*(n+1) szorzatot, aminek a neve (n+1) faktoriális, jele (n+1)!.

Majd vizsgáljuk meg az a sorozatot:

(n+1)!+2, (n+1)!+3,..., (n+1)!+n, (n+1)!+(n+1) ez n db egymást követő azám, ezekre (a jól ismert bizonyítás szerint) rendre igaz, hogy

- (n+1)!+2=1*2*3*... *(n-1)*n*(n+1)+2, azaz 2*valamennyi+2, 2 többszöröse, így ami osztható kettővel
- (n+1)!+3=1*2*3*... *(n-1)*n*(n+1)+3, azaz 3*valamennyi+3, ami osztható hárommal
- ...
- (n+1)!+(n-1)=1*2*3*...*(n-1)*n*(n+1)+(n-1), azaz (n-1)*valamennyi+(n-1), ami osztható (n-1)-el
- (n+1)!+n=1*2*3*...*(n-1)*n*(n+1)+n, azaz n*valamennyi+n-, ami osztható n-el

• (n+1)!+(n+1)=1*2*3*...*(n-1)*n*(n+1)+(n-1), azaz (n+1)*valamennyi+(n+1), ami osztható (n+1)-el

tehát ebben a sorozatban egy prim nincs, akkor a (n+1)!+2-nél kisebb első prim és a (n+1)!+ (n+1)-nél nagyobb első prim között a távolság legalább n.

Az ikerprímszám sejtés azzal foglalkozik, amikor a prímek közötti távolság 2. Azt mondja, hogy az egymástól 2 távolságra lévő prímek végtelen sokan vannak.

A Brun tétel azt mondja, hogy az ikerprímszámok reciprokaiból képzett sor összege, azaz a (1/3+1/5)+ (1/5+1/7)+ (1/11+1/13)+... véges vagy végtelen sor konvergens, ami azt jelenti, hogy ezek a törtek összeadva egy határt adnak ki pontosan vagy azt át nem lépve növekednek, ami határ számot B₂ Brun konstansnak neveznek. Tehát ez nem dönti el a több ezer éve nyitott kérdést, hogy az ikerprímszámok halmaza végtelene? Hiszen ha véges sok van és ezek reciprokait összeadjuk, akkor ugyanúgy nem lépjük át a B₂ Brun konstans értékét, mintha végtelen sok lenne, de ezek már csak olyan csökkenő mértékben járulnának hozzá a végtelen sor összegéhez, hogy így sem lépnék át a Brun konstans értékét.

Ebben a példában egy olyan programot készítettünk, amely közelíteni próbálja a Brun konstans értékét. A repó bhax/attention_raising/Primek_R/stp_r mevű állománya kiszámolja az ikerprímeket, összegzi a reciprokaikat és vizualizálja a kapott részeredményt.

```
Copyright (C) 2019 Dr. Norbert Bátfai, nbatfai@gmail.com
#
#
    This program is free software: you can redistribute it and/or modify
    it under the terms of the GNU General Public License as published by
#
    the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or
#
#
    (at your option) any later version.
#
#
    This program is distributed in the hope that it will be useful,
#
    but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
    MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
#
#
    GNU General Public License for more details.
#
    You should have received a copy of the GNU General Public License
    along with this program. If not, see <a href="http://www.gnu.org/licenses/">http://www.gnu.org/licenses/</a>
library (matlab)
stp <- function(x){</pre>
    primes = primes(x)
    diff = primes[2:length(primes)]-primes[1:length(primes)-1]
    idx = which(diff==2)
    t1primes = primes[idx]
    t2primes = primes[idx]+2
    rt1plust2 = 1/t1primes+1/t2primes
    return(sum(rt1plust2))
}
x = seq(13, 1000000, by = 10000)
y=sapply(x, FUN = stp)
plot(x,y,type="b")
```

Soronként értelemezzük ezt a programot:

```
primes = primes(13)
```

Kiszámolja a megadott számig a prímeket.

```
> primes=primes(13)
> primes
[1] 2 3 5 7 11 13

diff = primes[2:length(primes)]-primes[1:length(primes)-1]
> diff = primes[2:length(primes)]-primes[1:length(primes)-1]
> diff
[1] 1 2 2 4 2
```

Az egymást követő prímek különbségét képzi, tehát 3-2, 5-3, 7-5, 11-7, 13-11.

```
idx = which(diff==2)
> idx = which(diff==2)
> idx
[1] 2 3 5
```

Megnézi a diff-ben, hogy melyiknél lett kettő az eredmény, mert azok az ikerprím párok, ahol ez igaz. Ez a diff-ben lévő 3-2, 5-3, 7-5, 11-7, 13-11 külünbségek közül ez a 2., 3. és 5. indexűre teljesül.

```
t1primes = primes[idx]
```

Kivette a primes-ból a párok első tagját.

```
t2primes = primes[idx]+2
```

A párok második tagját az első tagok kettő hozzáadásával képezzük.

```
rt1plust2 = 1/t1primes+1/t2primes
```

Az 1/t1primes a t1primes 3,5,11 értékéből az alábbi reciprokokat képzi:

```
> 1/t1primes
[1] 0.33333333 0.20000000 0.09090909
```

Az 1/t2primes a t2primes 5,7,13 értékéből az alábbi reciprokokat képzi:

```
> 1/t2primes
[1] 0.20000000 0.14285714 0.07692308
```

Az 1/t1primes + 1/t2primes pedig ezeket a törteket rendre összeadja.

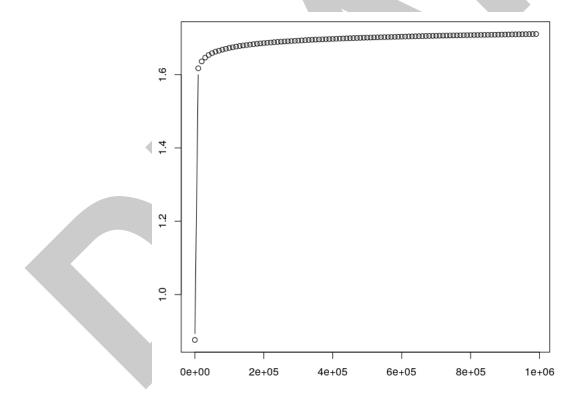
```
> 1/t1primes+1/t2primes
[1] 0.5333333 0.3428571 0.1678322
```

Nincs más dolgunk, mint ezeket a törteket összeadni a sum függvénnyel.

```
sum(rt1plust2)
> sum(rt1plust2)
[1] 1.044023
```

A következő ábra azt mutatja, hogy a szumma értéke, hogyan nő, egy határértékhez tart, a B₂ Brun konstanshoz. Ezt ezzel a csipettel rajzoltuk ki, ahol először a fenti számítást 13-ig végezzük, majd 10013, majd 20013-ig, egészen 990013-ig, azaz közel 1 millióig. Vegyük észre, hogy az ábra első köre, a 13 értékhez tartozó 1.044023.

```
x=seq(13, 1000000, by=10000)
y=sapply(x, FUN = stp)
plot(x,y,type="b")
```


2.1. ábra. A B₂ konstans közelítése

Werkfilm

- https://youtu.be/VkMFrgBhN1g
- https://youtu.be/aF4YK6mBwf4

3. fejezet

Helló, Chomsky!

3.1. Decimálisból unárisba átváltó Turing gép

Állapotátmenet gráfjával megadva írd meg ezt a gépet!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

3.2. Az aⁿbⁿcⁿ nyelv nem környezetfüggetlen

Mutass be legalább két környezetfüggő generatív grammatikát, amely ezt a nyelvet generálja!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

3.3. Hivatkozási nyelv

A [KERNIGHANRITCHIE] könyv C referencia-kézikönyv/Utasítások melléklete alapján definiáld BNF-ben a C utasítás fogalmát! Majd mutass be olyan kódcsipeteket, amelyek adott szabvánnyal nem fordulnak (például C89), mással (például C99) igen.

Backus-Naur-forma környezetfüggetlen nyelvtanok leírására használható metaszintaxis: végeredményben formális nyelvek is leírhatók vele. A legtöbb programozási nyelv elméleti leírása és/vagy szemantikai dokumentumai általában BNF-ban vannak leírva. A BNF széles körben használatos a számítógépek programozási nyelveinek nyelvtanának leírására, ideértve az utasítás készleteket és a kommunikációs protokollokat is.

```
<utasítás> ::= <címkézett_utasítás> | <kifejezés_utasítás> | < ↔
  összesített_utasítás> | <kiválasztó_utasítás> | <literációs_utasítás> |
   <vezérlésátadó_utasítás>
<címékezett_utasítás> ::= <azonosító> ";" <utasítás> | "case" < ↔
   állandó_kifejezés> ":" <utasítás> | "default :" <utasítás>
<kiválasztó_utasítás> ::= "if" "(" <kifejezés> ")" <utasítás> | "if" "(" < \leftarrow
  kifejzés> ")" <utasítás> "else" <utasítás> | "switch" "("<kifejezés>")"
   <utasítás>
<kifejezés_utasítás> ::= [<kifejezés>] ";"
<vezérlésátadó_utasítás> ::= "goto" <azonosító> ";" | "continue;" | "break ←
   ;" | "return" [<kifejezés>] ";"
<összesített_utasítás> ::= "{" [<deklarációs_lista>] [<utasítási_lista>] \leftrightarrow
   "}"
<deklarációs_lista> ::= <deklaráció> | <deklarációs_lista> <deklaráció>
ciós_utasítás> ::= "while" "(" <kifejezés> ")" <utasítás> | "do"
  utasítás> "while" "(" <kifejezés> ")" <utasítás> | "for" "(" [ < \leftarrow
  kifejezés> ";" <kifejezés> ";" <kifejezés> ] ")" <utasítás>
<utasítási_lista> ::= <utasítás> | <utasítási_lista> <utasítás>
```

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

```
#include <stdio.h>
int main() {
for (int i=1;i<=10;i++)
printf("Szamolunk %d\n",i);
retutn 0;
}</pre>
```

A c89-es szabványban hiba hogyha a ciklus magban deklarálunk egy változót (lásd int i=0), ezt csak c99 vagy c11 szabványban fordíthatjuk le hiba mentesen.

3.4. Saját lexikális elemző

Írj olyan programot, ami számolja a bemenetén megjelenő valós számokat! Nem elfogadható olyan megoldás, amely maga olvassa betűnként a bemenetet, a feladat lényege, hogy lexert használjunk, azaz óriások vállán álljunk és ne kispályázzunk!

Megoldás videó: https://youtu.be/9KnMqrkj_kU (15:01-től).

Megoldás forrása: bhax/thematic_tutorials/bhax_textbook_IgyNeveldaProgramozod/Chomsky/realnumber.l

```
%{
#include <stdio.h>
int realnumbers = 0;
```

```
%}
digit [0-9]
%%
{digit}*(\.{digit}+)? {++realnumbers;
    printf("[realnum=%s %f]", yytext, atof(yytext));}
%%
int
main ()
{
    yylex ();
    printf("The number of real numbers is %d\n", realnumbers);
    return 0;
}
```

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

3.5. Leetspeak

Lexelj össze egy 133t ciphert!

Megoldás videó: https://youtu.be/06C_PqDpD_k

Megoldás forrása: bhax/thematic_tutorials/bhax_textbook_IgyNeveldaProgramozod/Chomsky/1337d1c7.1

```
응 {
 #include <stdio.h>
 #include <stdlib.h>
 #include <time.h>
 #include <ctype.h>
 #define L337SIZE (sizeof 1337d1c7 / sizeof (struct cipher))
 struct cipher {
   char c;
   char *leet[4];
 \} 1337d1c7 [] = \{
 {'a', {"4", "4", "@", "/-\\"}},
  {'b', {"b", "8", "|3", "|}"}},
  {'c', {"c", "(", "<", "{"}}},
 {'d', {"d", "|)", "|]", "|}"}},
 {'e', {"3", "3", "3", "3"}},
 {'f', {"f", "|=", "ph", "|#"}},
 {'g', {"g", "6", "[", "[+"}},
 {'h', {"h", "4", "|-|", "[-]"}},
 {'i', {"1", "1", "|", "!"}},
 {'j', {"j", "7", "_|", "_/"}},
 {'k', {"k", "|<", "1<", "|{"}},
 {'l', {"l", "l", "|", "|_"}},
```

```
{'m', {"m", "44", "(V)", "|\\/|"}},
  {'n', {"n", "|\\|", "/\\/", "/\"}},
  {'o', {"0", "0", "()", "[]"}},
  {'p', {"p", "/o",
                   "|D", "|O"}},
  {'q', {"q", "9", "0_", "(,)"}},
  {'r', {"r", "12", "12", "|2"}},
  {'s', {"s", "5", "$", "$"}},
  {'t', {"t", "7", "7", "'|'"}},
  {'u', {"u", "|_|", "(_)", "[_]"}},
  {'v', {"v", "\\/", "\\/", "\\/"}},
  ('w', {"w", "VV", "\\/\/", "(/\\)"}},
  {'x', {"x", "%", ")(", ")("}},
 {'y', {"y", "", "", ""}},
 {'z', {"z", "2", "7_", ">_"}},
  {'0', {"D", "0", "D", "0"}},
  {'1', {"I", "I", "L", "L"}},
  {'2', {"Z", "Z", "Z", "e"}},
  {'3', {"E", "E", "E", "E"}},
  {'4', {"h", "h", "A", "A"}},
  {'5', {"s", "s", "s", "s"}},
  {'6', {"b", "b", "G", "G"}},
  {'7', {"T", "T", "j", "j"}},
 {'8', {"X", "X", "X", "X"}},
 {'9', {"g", "g", "j", "j"}}
// https://simple.wikipedia.org/wiki/Leet
 };
응 }
응응
. {
   int found = 0;
    for(int i=0; i<L337SIZE; ++i)</pre>
    {
      if(l337d1c7[i].c == tolower(*yytext))
      {
        int r = 1 + (int) (100.0 * rand() / (RAND_MAX+1.0));
          if(r<91)</pre>
          printf("%s", 1337d1c7[i].leet[0]);
          else if (r < 95)
         printf("%s", 1337d1c7[i].leet[1]);
        else if (r < 98)
          printf("%s", 1337d1c7[i].leet[2]);
        else
          printf("%s", 1337d1c7[i].leet[3]);
```

```
found = 1;
break;
}

if(!found)
printf("%c", *yytext);

}
%%
int
main()
{
    srand(time(NULL)+getpid());
    yylex();
    return 0;
}
```

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat... Ez is egy .l kiterjesztésű fájl vagyis ez egy lexer forráskód ami egy .c kiterjesztésű kódot készít. Ez is 3 részből áll. Az első részben incluidoljuk a kötelező dolgokat és létrehozunk egy cipher nevű struckuret. Ami egy charból és egy char típusú mutatútömbböl áll, aminek 4 eleme van. A szabályok részen belül minden bemeneti karakterre igaz feltétel áll mivel a feltétel "." ami akármiből egyet jelent. A bemeneti beolvasása után a kód talált egy megegyező karaktert akkor generál egy véletlen számot és ezzel a számmal választ egy elemet a leet tömbből. A leet tömb elemei között más valószínűségi esélyek vannak. Ezek rendre 90% 4% 3% 3%. És mivel egyezésünk volt a found változót "igazra váltjuk". Ha a found "hamis" marad akkor a kód végén lévő if teljesül ami általl visszakapjuk a vizsgált karaktert. A kód legévégén srand-dal készítünk véletlenszámot.

3.6. A források olvasása

Hogyan olvasod, hogyan értelmezed természetes nyelven az alábbi kódcsipeteket? Például

```
if(signal(SIGINT, jelkezelo) == SIG_IGN)
    signal(SIGINT, SIG_IGN);
```

Ha a SIGINT jel kezelése figyelmen kívül volt hagyva, akkor ezen túl is legyen figyelmen kívül hagyva, ha nem volt figyelmen kívül hagyva, akkor a jelkezelo függvény kezelje. (Miután a **man 7 signal** lapon megismertem a SIGINT jelet, a **man 2 signal** lapon pedig a használt rendszerhívást.)

Bugok

Vigyázz, sok csipet kerülendő, mert bugokat visz a kódba! Melyek ezek és miért? Ha nem megy ránézésre, elkapja valamelyiket esetleg a splint vagy a frama?

Ha a SIGINT jel figyelmen kívül volt hagyva akkor maradjon úgy, azonban ha nem volt figyelmen kívül hagyva akkor a jelkezelő fügvény kezelje.

A ciklusban deklarált i változó értékehez először hozzáadunk egyet majd visszadja a megnövelt értékét.

A ciklusban deklarált i változó értékét előszőr visszadja aztán megnöveli eggyel.

A programnak lekellene futnia de mivel az i változó egyszerre változik és van értékként megadva ezért hiba történik.

Rosszul van a for ciklus ciklusmagja felírva, mivel a (*d++ = *s++) a ciklusmagban van felírva és itt feltételként kéne szerepelni == -jel.

A kód 2 számot fog kiírni az f függvénytől függően. Az első esetben "a" eggyel kisebb mint ++a, a második esetben viszont ++a és "a" ugyan az a szám lesz.

A kód 2 számot fog kiírni. Az első szám amit f függvény ad vissza, a második szám pedig az a szám amit f-nek adtuk az első esetben.

A kód 2 számot fog kiírni. Az első esetben azt a memória címet írja ki amit az f függvény ad meg, a második esetben pedig azt a változó jelenik meg aminek kiírta a kód a memória címét.

Megoldás forrása:

Megoldás videó:

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

3.7. Logikus

Hogyan olvasod természetes nyelven az alábbi Ar nyelvű formulákat?

```
$(\forall x \exists y ((x<y)\wedge(y \text{ prim})))$
$(\forall x \exists y ((x<y)\wedge(y \text{ prim}))\wedge(SSy \text{ prim})) \\
)$
$(\exists y \forall x (x \text{ prim}) \supset (x<y)) $
$(\exists y \forall x (y<x) \supset \neg (x \text{ prim}))$</pre>
```

Megoldás forrása: https://gitlab.com/nbatfai/bhax/blob/master/attention_raising/MatLog_LaTeX

Megoldás videó: https://youtu.be/ZexiPy3ZxsA, https://youtu.be/AJSXOQFF_wk

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

3.8. Deklaráció

Vezesd be egy programba (forduljon le) a következőket:

- egész
- egészre mutató mutató
- egész referenciája
- egészek tömbje
- egészek tömbjének referenciája (nem az első elemé)
- egészre mutató mutatók tömbje
- egészre mutató mutatót visszaadó függvény
- egészre mutató mutatót visszaadó függvényre mutató mutató
- egészet visszaadó és két egészet kapó függvényre mutató mutatót visszaadó, egészet kapó függvény
- függvénymutató egy egészet visszaadó és két egészet kapó függvényre mutató mutatót visszaadó, egészet kapó függvényre

```
#include <stdio.h>
int* eg(); //egészre mutató mutatót visszaadó függvény
int main () {
```

```
int a; //egészr
int* b; //egészre mutató mutató
int* c = &a; //egész referenciája
int d[100]; //egészek tömbbje
int* e = &d[10] //egészek tömbbjének referenciája (nem az első elemé)
int* pp[100]; //egészre mutató mutatók tömbbje
int* (*eg_pointer) ();//egészre mutató mutatót visszaadó függvényre 
    mutató mutató
int (*egesz (int c3)) (int c1, int c2);//egészet visszaadó és két egészet 
    kapó függvényre mutató mutatót visszaadó, egészet kapó függvény
int (*(*egeszre) (int f3)) (int f1, int f2); //függvénymutató egy egészet 
    visszaadó és két egészet kapó függvényre mutató mutatót visszaadó, 
    egészet kapó függvényre
return 0;
}
```

Mit vezetnek be a programba a következő nevek?

```
int a;
int *b = &a;
int &r = a;
int (&tr)[5] = c;
int *d[5];
int *h ();
int *(*1) ();
int (*v (int c)) (int a, int b)
int (*(*z) (int)) (int, int);
```

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

Az utolsó két deklarációs példa demonstrálására két olyan kódot írtunk, amelyek összahasonlítása azt mutatja meg, hogy miért érdemes a typedef használata: bhax/thematic_tutorials/bhax_textbook_ IgyNeveldaProgramozod/Chomsky/fptr.c,bhax/thematic_tutorials/bhax_textbook_ IgyNeveldaProgramozod/Chomsky/fptr2.c.

```
#include <stdio.h>
int
sum (int a, int b)
  return a + b;
int
mul (int a, int b)
  return a * b;
int (*sumormul (int c)) (int a, int b)
   if (c)
      return mul;
   else
     return sum;
}
int
main ()
   int (*f) (int, int);
   f = sum;
   printf ("%d\n", f (2, 3));
   int (*(*g) (int)) (int, int);
   g = sumormul;
   f = *g (42);
   printf ("%d\n", f (2, 3));
   return 0;
```

```
#include <stdio.h>

typedef int (*F) (int, int);

typedef int (*(*G) (int)) (int, int);
```

```
int
sum (int a, int b)
return a + b;
}
int
mul (int a, int b)
  return a * b;
F sumormul (int c)
  if (c)
     return mul;
  else
    return sum;
}
int
main ()
{
   F f = sum;
   printf ("%d\n", f (2, 3));
   G g = sumormul;
   f = *g (42);
   printf ("%d\n", f (2, 3));
  return 0;
```

Helló, Caesar!

4.1. double ** háromszögmátrix

Írj egy olyan malloc és free párost használó C programot, amely helyet foglal egy alsó háromszög mátrixnak a szabad tárban!

Megoldás videó: https://youtu.be/1MRTuKwRsB0, https://youtu.be/RKbX5-EWpzA.

Megoldás forrása: bhax/thematic_tutorials/bhax_textbook_IgyNeveldaProgramozod/Caesar/tm.c

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>

int
main ()
{
    int nr = 5;
    double **tm;

    if ((tm = (double **) malloc (nr * sizeof (double *))) == NULL)
    {
        return -1;
    }

    for (int i = 0; i < nr; ++i)
    {
        if ((tm[i] = (double *) malloc ((i + 1) * sizeof (double))) == NULL \( \to \)
        }
        for (int i = 0; i < nr; ++i)
        }

    for (int i = 0; i < nr; ++i)
        for (int j = 0; j < i + 1; ++j)</pre>
```

```
tm[i][j] = i * (i + 1) / 2 + j;
for (int i = 0; i < nr; ++i)</pre>
    for (int j = 0; j < i + 1; ++j)
        printf ("%f, ", tm[i][j]);
    printf ("\n");
}
tm[3][0] = 42.0;
(*(tm + 3))[1] = 43.0; // mi van, ha itt hiányzik a külső ()
\star (tm[3] + 2) = 44.0;
*(*(tm + 3) + 3) = 45.0;
for (int i = 0; i < nr; ++i)</pre>
    for (int j = 0; j < i + 1; ++j)
        printf ("%f, ", tm[i][j]);
    printf ("\n");
}
for (int i = 0; i < nr; ++i)</pre>
    free (tm[i]);
free (tm);
return 0;
```


4.1. ábra. A double ** háromszögmátrix a memóriában

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

4.2. C EXOR titkosító

Írj egy EXOR titkosítót C-ben!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

4.3. Java EXOR titkosító

Írj egy EXOR titkosítót Java-ban!

Megoldás videó:

Megoldás forrása: https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/javat-tanitok-javat/ch01.html#exor_titkosito Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

4.4. C EXOR törő

Írj egy olyan C programot, amely megtöri az első feladatban előállított titkos szövegeket!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

4.5. Neurális OR, AND és EXOR kapu

R

Megoldás videó: https://youtu.be/Koyw6IH5ScQ

Megoldás forrása: https://gitlab.com/nbatfai/bhax/tree/master/attention_raising/NN_R

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

4.6. Hiba-visszaterjesztéses perceptron

C++

Megoldás videó: https://youtu.be/XpBnR31BRJY

Megoldás forrása: https://github.com/nbatfai/nahshon/blob/master/ql.hpp#L64

Helló, Mandelbrot!

5.1. A Mandelbrot halmaz

Írj olyan C programot, amely kiszámolja a Mandelbrot halmazt!

Megoldás videó: https://youtu.be/gvaqijHlRUs

Megoldás forrása: bhax/attention_raising/CUDA/mandelpngt.c++ nevű állománya.

A Mandelbrot halmaz a komplex síkon

5.1. ábra. A Mandelbrot halmaz a komplex síkon

A Mandelbrot halmazt 1980-ban találta meg Benoit Mandelbrot a komplex számsíkon. Komplex számok azok a számok, amelyek körében válaszolni lehet az olyan egyébként értelmezhetetlen kérdésekre, hogy melyik az a két szám, amelyet összeszorozva -9-et kapunk, mert ez a szám például a 3i komplex szám.

A Mandelbrot halmazt úgy láthatjuk meg, hogy a sík origója középpontú 4 oldalhosszúságú négyzetbe lefektetünk egy, mondjuk 800x800-as rácsot és kiszámoljuk, hogy a rács pontjai mely komplex számoknak felelnek meg. A rács minden pontját megvizsgáljuk a $z_{n+1}=z_n^2+c$, (0 <= n) képlet alapján úgy, hogy a c az éppen vizsgált rácspont. A z0 az origó. Alkalmazva a képletet a

- $z_0 = 0$
- $z_1 = 0^2 + c = c$
- $z_2 = c^2 + c$
- $z_3 = (c^2 + c)^2 + c$
- $z_4 = ((c^2+c)^2+c)^2+c$
- ... s így tovább.

Azaz kiindulunk az origóból (z_0) és elugrunk a rács első pontjába a z_1 = c-be, aztán a c-től függően a további z-kbe. Ha ez az utazás kivezet a 2 sugarú körből, akkor azt mondjuk, hogy az a vizsgált rácspont nem a Mandelbrot halmaz eleme. Nyilván nem tudunk végtelen sok z-t megvizsgálni, ezért csak véges sok z elemet nézünk meg minden rácsponthoz. Ha eközben nem lép ki a körből, akkor feketére színezzük, hogy az a c rácspont a halmaz része. (Színes meg úgy lesz a kép, hogy változatosan színezzük, például minél későbbi z-nél lép ki a körből, annál sötétebbre).

5.2. A Mandelbrot halmaz a std::complex osztállyal

Írj olyan C++ programot, amely kiszámolja a Mandelbrot halmazt!

Megoldás videó: https://youtu.be/gvaqijHlRUs

Megoldás forrása:

A Mandelbrot halmaz pontban vázolt ismert algoritmust valósítja meg a repó bhax/attention_raising/Mandelbrot/3.1.2.cpp nevű állománya.

```
// Verzio: 3.1.2.cpp
// Forditas:
// g++ 3.1.2.cpp -lpng -03 -0 3.1.2
// Futtatas:
// ./3.1.2 mandel.png 1920 1080 2040 \leftrightarrow
   -0.01947381057309366392260585598705802112818
   -0.0194738105725413418456426484226540196687 \leftrightarrow
   0.7985057569338268601555341774655971676111
   0.798505756934379196110285192844457924366
// ./3.1.2 mandel.png 1920 1080 1020 \leftrightarrow
   0.4127655418209589255340574709407519549131
   0.4127655418245818053080142817634623497725
   0.2135387051768746491386963270997512154281
   0.2135387051804975289126531379224616102874
// Nyomtatas:
// a2ps 3.1.2.cpp -o 3.1.2.cpp.pdf -1 --line-numbers=1 --left-footer=" \leftarrow
   BATF41 HAXOR STR34M" --right-footer="https://bhaxor.blog.hu/" --pro= ↔
   color
// ps2pdf 3.1.2.cpp.pdf 3.1.2.cpp.pdf.pdf
//
// Copyright (C) 2019
// Norbert Bátfai, batfai.norbert@inf.unideb.hu
//
//
    This program is free software: you can redistribute it and/or modify
//
    it under the terms of the GNU General Public License as published by
//
    the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or
//
    (at your option) any later version.
//
//
    This program is distributed in the hope that it will be useful,
//
    but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
    MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
```

```
// GNU General Public License for more details.
//
// You should have received a copy of the GNU General Public License
// along with this program. If not, see <a href="https://www.gnu.org/licenses/">https://www.gnu.org/licenses/</a>.
#include <iostream>
#include "png++/png.hpp"
#include <complex>
main ( int argc, char *argv[] )
{
  int szelesseg = 1920;
  int magassag = 1080;
  int iteraciosHatar = 255;
  double a = -1.9;
  double b = 0.7;
  double c = -1.3;
  double d = 1.3;
  if (argc == 9)
    {
      szelesseg = atoi ( argv[2] );
      magassag = atoi (argv[3]);
      iteraciosHatar = atoi ( argv[4] );
      a = atof (argv[5]);
      b = atof (argv[6]);
      c = atof (argv[7]);
      d = atof (argv[8]);
    }
  else
    {
      std::cout << "Hasznalat: ./3.1.2 fajlnev szelesseg magassag n a b c d \leftrightarrow
         " << std::endl;
      return -1;
    }
  png::image < png::rgb_pixel > kep ( szelesseg, magassag );
  double dx = (b - a) / szelesseg;
  double dy = (d - c) / magassag;
  double reC, imC, reZ, imZ;
  int iteracio = 0;
  std::cout << "Szamitas\n";</pre>
  // j megy a sorokon
  for ( int j = 0; j < magassag; ++j )
```

```
// k megy az oszlopokon
      for ( int k = 0; k < szelesseg; ++k )
        {
          // c = (reC, imC) a halo racspontjainak
          // megfelelo komplex szam
          reC = a + k * dx;
          imC = d - j * dy;
          std::complex<double> c ( reC, imC );
          std::complex<double> z_n ( 0, 0 );
          iteracio = 0;
          while ( std::abs ( z_n ) < 4 && iteracio < iteraciosHatar )
            {
              z_n = z_n * z_n + c;
              ++iteracio;
            }
          kep.set_pixel ( k, j,
                          png::rgb_pixel (iteracio%255, (iteracio*iteracio ←
                             )%255, 0 ));
        }
      int szazalek = ( double ) j / ( double ) magassag * 100.0;
      std::cout << "\r" << szazalek << "%" << std::flush;
    }
 kep.write ( argv[1] );
 std::cout << "\r" << argv[1] << " mentve." << std::endl;
}
```

5.3. Biomorfok

Megoldás videó: https://youtu.be/IJMbgRzY76E

Megoldás forrása: https://gitlab.com/nbatfai/bhax/tree/master/attention_raising/Biomorf

A biomorfokra (a Julia halmazokat rajzoló bug-os programjával) rátaláló Clifford Pickover azt hitte természeti törvényre bukkant: https://www.emis.de/journals/TJNSA/includes/files/articles/Vol9_Iss5_2305-2315_Biomorphs_via_modified_iterations.pdf (lásd a 2307. oldal aljától).

A különbség a Mandelbrot halmaz és a Julia halmazok között az, hogy a komplex iterációban az előbbiben

a c változó, utóbbiban pedig állandó. A következő Mandelbrot csipet azt mutatja, hogy a c befutja a vizsgált összes rácspontot.

Ezzel szemben a Julia halmazos csipetben a cc nem változik, hanem minden vizsgált z rácspontra ugyanaz.

```
// j megy a sorokon
for ( int j = 0; j < magassag; ++j )
{
    // k megy az oszlopokon
    for ( int k = 0; k < szelesseg; ++k )
    {
        double reZ = a + k * dx;
        double imZ = d - j * dy;
        std::complex<double> z_n ( reZ, imZ );
        int iteracio = 0;
        for (int i=0; i < iteraciosHatar; ++i)</pre>
        {
            z_n = std::pow(z_n, 3) + cc;
            if(std::real ( z_n ) > R || std::imag ( z_n ) > R)
            {
                iteracio = i;
                break;
            }
        }
```

A bimorfos algoritmus pontos megismeréséhez ezt a cikket javasoljuk: https://www.emis.de/journals/-TJNSA/includes/files/articles/Vol9_Iss5_2305--2315_Biomorphs_via_modified_iterations.pdf. Az is jó gyakorlat, ha magából ebből a cikkből from scratch kódoljuk be a sajátunkat, de mi a királyi úton járva a korábbi Mandelbrot halmazt kiszámoló forrásunkat módosítjuk. Viszont a program változóinak elnevezését összhangba hozzuk a közlemény jelöléseivel:

```
// Verzio: 3.1.3.cpp
// Forditas:
// g++ 3.1.3.cpp -lpng -03 -0 3.1.3
// Futtatas:
// ./3.1.3 bmorf.png 800 800 10 -2 2 -2 2 .285 0 10
// Nyomtatas:
// a2ps 3.1.3.cpp -o 3.1.3.cpp.pdf -1 --line-numbers=1 --left-footer=" \leftrightarrow
  BATF41 HAXOR STR34M" --right-footer="https://bhaxor.blog.hu/" --pro= ↔
   color
//
// BHAX Biomorphs
// Copyright (C) 2019
// Norbert Batfai, batfai.norbert@inf.unideb.hu
//
//
   This program is free software: you can redistribute it and/or modify
//
   it under the terms of the GNU General Public License as published by
//
   the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or
//
    (at your option) any later version.
//
//
   This program is distributed in the hope that it will be useful,
//
   but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
//
   MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
//
   GNU General Public License for more details.
//
// You should have received a copy of the GNU General Public License
//
   along with this program. If not, see <a href="https://www.gnu.org/licenses/">https://www.gnu.org/licenses/</a>.
//
// Version history
//
// https://youtu.be/IJMbgRzY76E
// See also https://www.emis.de/journals/TJNSA/includes/files/articles/ ←
   Vol9 Iss5 2305--2315 Biomorphs via modified iterations.pdf
//
#include <iostream>
#include "png++/png.hpp"
#include <complex>
int
main ( int argc, char *argv[] )
    int szelesseg = 1920;
    int magassag = 1080;
```

```
int iteraciosHatar = 255;
double xmin = -1.9;
double xmax = 0.7;
double ymin = -1.3;
double ymax = 1.3;
double reC = .285, imC = 0;
double R = 10.0;
if (argc == 12)
    szelesseg = atoi ( argv[2] );
    magassag = atoi (argv[3]);
    iteraciosHatar = atoi ( argv[4] );
    xmin = atof (argv[5]);
    xmax = atof (argv[6]);
    ymin = atof (argv[7]);
    ymax = atof (argv[8]);
    reC = atof (argv[9]);
    imC = atof (argv[10]);
    R = atof (argv[11]);
}
else
    std::cout << "Hasznalat: ./3.1.2 fajlnev szelesseg magassag n a b c \leftarrow
        d reC imC R" << std::endl;</pre>
   return -1;
png::image < png::rgb_pixel > kep ( szelesseg, magassag );
double dx = ( xmax - xmin ) / szelesseg;
double dy = ( ymax - ymin ) / magassag;
std::complex<double> cc ( reC, imC );
std::cout << "Szamitas\n";</pre>
// j megy a sorokon
for ( int y = 0; y < magassag; ++y )
{
    // k megy az oszlopokon
    for ( int x = 0; x < szelesseg; ++x )
        double reZ = xmin + x * dx;
        double imZ = ymax - y * dy;
        std::complex<double> z_n ( reZ, imZ );
```

```
int iteracio = 0;
        for (int i=0; i < iteraciosHatar; ++i)</pre>
        {
            z_n = std::pow(z_n, 3) + cc;
            //z_n = std::pow(z_n, 2) + std::sin(z_n) + cc;
            if(std::real (z_n) > R \mid\mid std::imag (z_n) > R)
                iteracio = i;
                break;
            }
        }
        kep.set_pixel (x, y,
                         png::rgb_pixel ( (iteracio*20)%255, (iteracio \leftarrow
                            *40) %255, (iteracio *60) %255 ));
    }
    int szazalek = ( double ) y / ( double ) magassag * 100.0;
    std::cout << "\r" << szazalek << "%" << std::flush;
kep.write ( argv[1] );
std::cout << "\r" << argv[1] << " mentve." << std::endl;
```

5.4. A Mandelbrot halmaz CUDA megvalósítása

Megoldás videó: https://youtu.be/gvaqijHlRUs

Megoldás forrása: bhax/attention_raising/CUDA/mandelpngc_60x60_100.cu nevű állománya.

5.5. Mandelbrot nagyító és utazó C++ nyelven

Építs GUI-t a Mandelbrot algoritmusra, lehessen egérrel nagyítani egy területet, illetve egy pontot egérrel kiválasztva vizualizálja onnan a komplex iteréció bejárta z_n komplex számokat!

Megoldás videó: Illetve https://bhaxor.blog.hu/2018/09/02/ismerkedes_a_mandelbrot_halmazzal.

Megoldás forrása:

5.6. Mandelbrot nagyító és utazó Java nyelven

Megoldás videó: https://youtu.be/Ui3B6IJnssY, 4:27-től. Illetve https://bhaxor.blog.hu/2018/09/02/ismerkedes_a Megoldás forrása: https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/javat-tanitok-javat/apbs02.html#id570518

Helló, Welch!

6.1. Első osztályom

Valósítsd meg C++-ban és Java-ban az módosított polártranszformációs algoritmust! A matek háttér teljesen irreleváns, csak annyiban érdekes, hogy az algoritmus egy számítása során két normálist számol ki, az egyiket elspájzolod és egy további logikai taggal az osztályban jelzed, hogy van vagy nincs eltéve kiszámolt szám.

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat... térj ki arra is, hogy a JDK forrásaiban a Sun programozói pont úgy csinálták meg ahogyan te is, azaz az OO nemhogy nem nehéz, hanem éppen természetes neked!

6.2. LZW

Valósítsd meg C-ben az LZW algoritmus fa-építését!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

6.3. Fabejárás

Járd be az előző (inorder bejárású) fát pre- és posztorder is!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

6.4. Tag a gyökér

Az LZW algoritmust ültesd át egy C++ osztályba, legyen egy Tree és egy beágyazott Node osztálya. A gyökér csomópont legyen kompozícióban a fával!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

6.5. Mutató a gyökér

Írd át az előző forrást, hogy a gyökér csomópont ne kompozícióban, csak aggregációban legyen a fával! Megoldás videó:

Megoldás forrása:

6.6. Mozgató szemantika

Írj az előző programhoz mozgató konstruktort és értékadást, a mozgató konstruktor legyen a mozgató értékadásra alapozva!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

Helló, Conway!

7.1. Hangyaszimulációk

Írj Qt C++-ban egy hangyaszimulációs programot, a forrásaidról utólag reverse engineering jelleggel készíts UML osztálydiagramot is!

Megoldás videó: https://bhaxor.blog.hu/2018/10/10/myrmecologist

Megoldás forrása:

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

7.2. Java életjáték

Írd meg Java-ban a John Horton Conway-féle életjátékot, valósítsa meg a sikló-kilövőt!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

7.3. Qt C++ életjáték

Most Qt C++-ban!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

7.4. BrainB Benchmark

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

Helló, Schwarzenegger!

8.1. Szoftmax Py MNIST

Python

Megoldás videó: https://youtu.be/j7f9SkJR3oc

Megoldás forrása: https://github.com/tensorflow/tensorflow/releases/tag/v0.9.0 (/tensorflow-0.9.0/tensorflow/examhttps://progpater.blog.hu/2016/11/13/hello_samu_a_tensorflow-bol

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

8.2. Mély MNIST

Python

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

8.3. Minecraft-MALMÖ

Megoldás videó: https://youtu.be/bAPSu3Rndi8

Megoldás forrása:

Helló, Chaitin!

9.1. Iteratív és rekurzív faktoriális Lisp-ben

Megoldás videó: https://youtu.be/z6NJE2a1zIA

Megoldás forrása:

9.2. Gimp Scheme Script-fu: króm effekt

Írj olyan script-fu kiterjesztést a GIMP programhoz, amely megvalósítja a króm effektet egy bemenő szövegre!

Megoldás videó: https://youtu.be/OKdAkI_c7Sc

Megoldás forrása: https://gitlab.com/nbatfai/bhax/tree/master/attention_raising/GIMP_Lisp/Chrome

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

9.3. Gimp Scheme Script-fu: név mandala

Írj olyan script-fu kiterjesztést a GIMP programhoz, amely név-mandalát készít a bemenő szövegből! Megoldás videó: https://bhaxor.blog.hu/2019/01/10/a_gimp_lisp_hackelese_a_scheme_programozasi_nyelv Megoldás forrása: https://gitlab.com/nbatfai/bhax/tree/master/attention_raising/GIMP_Lisp/Mandala Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

Helló, Gutenberg!

10.1. Programozási alapfogalmak

[?]

10.2. Programozás bevezetés

[KERNIGHANRITCHIE]

Megoldás videó: https://youtu.be/zmfT9miB-jY

Bármilyen progromzási nyelvben vannak feldolgozandó objektumok amiket változók és konstansok alkotnak. Ezeket a változókat/konstansokat deklarálással adjuk meg amikor meg kell adni a nevüket és típusukat. Hogy a gép tudja mit tegyen az adatokkal arra különböző operátorokat használunk. (+,-,*,/,%). Deklaláráskor a legfontosabb lépés a helyes típus kiválasztása mivel ez alapján tudjuk hogy a változó milyet értékeket kaphat, tartalmazhat illetve milyeneket adhat vissza. Például egy

char

típusú változó csak 1 karaktert tartalmazhat, vagyis ha nagyobb szöveggel szeretnénk dolgozni más típust kell választanunk. Például hosszabb szövegek tárolására a string típust használják amit C nyelven

```
char string[]
```

így deklarálunk. Egy string nevű változóba (nincs definiálva hogy hány karaktert) így hosszabb szöveget is tárolhatunk.

A könyv segítségével a C programozási nyelvet tudjuk jobban megérteni.

1983-ban az ANSI általl létrehozott bizottság azt kapta feladatul, hogy definiálják a modern C nyelvet átfogóan. A bizottság 1988-ban be is fejezte a definíció elkészítését amit röviden ANSI C-nek hívnak.

Ezek után a nyelvbe különféle minősítők kerültek amik a programozók munkáját voltak hivatottak megkönnyíteni. Ilyen minősítők voltak a "signed" és ennek párja az "unsigned" amivel egy változó előjelét lehetett meghatározni.

Bevezettek új adattípusokat is. Például

```
short double
```

adattípust. Ennek párja a "long". A különbség a két típust között az, hogy a "short" csak 16 biten míg a "long" 32 biten tudja tárolni az adatot.

A C nyelvben vannak alapvető adat típusok. Ilyen adat típusok a char (egy karaktert tárol) az int (egész számot tárol) a float (lebegőpontos szám, egyszeres pontosságú) és a double (lebegőpontos szám, kétszeres pontosságú).

Az int adat típusnak van 2 fajta minősítője amivel megadhatjuk, hogy az int-nek milyen értékei lehetnek. Ez a két minősítő a "short" és a "long", short int értékei -32,767től akár +32,767-ig lehet, míg a long int értékei -2,147,483,647-től akár +2,147,483,647-ig lehet. Azért ilyen nagy a különbség a "short" és a "long" között mivel a "short" 16 míg a "long" 32 biten képes tárolni adatot.

10.3. Programozás

[BMECPP]

A C++ egy objektum orientált programozási nyelv ami a C nyelv családba tartozik. Nagyon elterjedt nyelv, több program alapja a mai napig.

Igaz hogy a C++ alapnak a C-t veszi de sok köztük a különbség is. Ilyen különbség mondjuk a bool.h szüksége a C-ben míg C++-ben nem.

```
#include <stdbool.h>
int main()
{
    bool igaz=true;

bool hamis=false;

return 0;
}
```

Egy C++ újjításnak köszönhetően két függvény azonos névvel képes futni ha a paraméterezésük különböző.

```
float f(int a)
]
```

```
float f(double a)
]
```

A fenti program tehát gond nélkül letud futni mivel a két függvénynek igaz hogy ugyan olyan nevük van viszont mivel más a paraméter listájuk.

III. rész

Második felvonás

Bátf41 Haxor Stream

A feladatokkal kapcsolatos élő adásokat sugároz a https://www.twitch.tv/nbatfai csatorna, melynek permanens archívuma a https://www.youtube.com/c/nbatfai csatornán található.

Helló, Arroway!

11.1. A BPP algoritmus Java megvalósítása

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

11.2. Java osztályok a Pi-ben

Az előző feladat kódját fejleszd tovább: vizsgáld, hogy Vannak-e Java osztályok a Pi hexadecimális kifejtésében!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

IV. rész Irodalomjegyzék

11.3. Általános

[MARX] Marx, György, Gyorsuló idő, Typotex, 2005.

11.4. C

[KERNIGHANRITCHIE] Kernighan, Brian W. és Ritchie, Dennis M., A C programozási nyelv, Bp., Műszaki, 1993.

11.5. C++

[BMECPP] Benedek, Zoltán és Levendovszky, Tihamér, *Szoftverfejlesztés C++ nyelven*, Bp., Szak Kiadó, 2013.

11.6. Lisp

[METAMATH] Chaitin, Gregory, *META MATH! The Quest for Omega*, http://arxiv.org/PS_cache/math/pdf/0404/0404335v7.pdf , 2004.

Köszönet illeti a NEMESPOR, https://groups.google.com/forum/#!forum/nemespor, az UDPROG tanulószoba, https://www.facebook.com/groups/udprog, a DEAC-Hackers előszoba, https://www.facebook.com/groups/DEACHackers (illetve egyéb alkalmi szerveződésű szakmai csoportok) tagjait inspiráló érdeklődésükért és hasznos észrevételeikért.

Ezen túl kiemelt köszönet illeti az említett UDPROG közösséget, mely a Debreceni Egyetem reguláris programozás oktatása tartalmi szervezését támogatja. Sok példa eleve ebben a közösségben született, vagy itt került említésre és adott esetekben szerepet kapott, mint oktatási példa.